

jeg har hørt, ikke i nogen nævneværdig Grad beskæftiget sig dermed, og det synes overhovedet, som om hver Gang Venstre nævner den kommunale Valgret eller taler om Udvidelsen deraf, søger man at slippe uden om det, men uden at sige, at det, der skal gøres, skal være den almindelige, lige direkte, kommunale Valgret. Nu er det jo muligt, at Venstre ingeniunde har tabt dette Spørgsmaal af Syne, og jeg tror overhovedet mine Medmennesker saa godt som muligt, men man oplever jo desværre saa tidt Skuffelser, selv om det er ens Pligt at tro sine Medmennesker godt. Jeg tror altsaa ikke, at Venstre har tabt Spørgsmaalet af Syne, men der er saa meget i Verden, der beviser, at en Ting kan glemmes, og jeg kommer uvilkaarlig til at tænke paa, hvad Henrik siger i Holbergs „Mascarade“. Han taler om de unge Piger, som han har været oppe at danse med, og saa siger han: „Jeg var færdig ved at dø af Kærlighed til en af dem, med hvem jeg dansede Hanedansen, men inden den lange Dans var færdig, gik der saa meget Cupido ud af mig ved Sved fra alle Ender, at jeg ikke gad se den Pige for mine Øjne længere“. Hvis der gaar saa lang Tid, hvis man danser saa længe med den kommunale Valgret, saa bliver man let tilbøjelig til at glemme den eller til at faa noget andet ud af dette Spørgsmaal, end man oprindelig havde tænkt, og det vilde jeg i høj Grad beklage.

Jeg tror — det vilde jeg gerne sige til Venstremændene — at naar de undertiden have beklaget sig over de socialdemokratiske Angreb, saa maa de se disse Angreb i Belysning af, at der er et stort Antal Mennesker i vort Land, et stort Befolkningsslag, der trænger paa og kræver Forbedring af deres Kaar. De have daarligst Tid til at vente. Det er Lejekasernernes og Hytternes Publikum, det er den Arriergarde, som jeg en Gang har talt om og har sagt, at de havde Bajonetter paa Geværerne og trængte paa, og Venstre maatte gaa frem, hvis de ikke vilde stikkes i Ryggen. Det er jo et Billede, der maa forstaas saaledes, som det er brugt, at den nødlidende Befolkning trænger stærkest paa og venter af Venstre, at det vil tage disse store demokratiske Spørgsmaal op til Løsning som en af dets væsentligste Opgaver. Jeg har hørt Venstremænd i disse Dage udtale sig paa en saadan Maade, at vi meget vel vilde kunne tage det til Indtægt. Der har været talt om, at Militærudgifterne stege i Stedet for at formindskes og om mangfoldige an-

dre Ting, hvor Venstre og Socialdemokratiet maatte kunne mødes. Jeg vilde ønske, at det store samlede Venstreparti maatte være i Stand til at gennemføre sit Program og specielt, at det maa kunne løse mange af de Opgaver, der have staaet paa Venstres Program, selv om Finansloven og Talerne under dens Behandling ikke i den Henseende love ret meget. Paa Indtægtssiden staar 70¹/₄ Mill. Kr., Penge, der skulle skaffes til Veje væsentlig igennem de brede Lag. Der anvendes et Par Millioner deraf til Statsraad, Rigsdag og meget mere blot for at faa Pengene anvendt, saaledes som man mener det kan være formaalstjenligt, og der udgives dobbelt saa meget til Militærvæsenet i vort Land, som et af Venstrereformpartiets egne Medlemmer ønskede, at der skulde gives ud. Jeg sætter umaadelig megen Pris paa den højtærede Krigsminister, ikke netop i hans Egenskab af Krigsminister, og jeg tænker heller ikke netop paa ham som Menneske, men som Sportsminister. Jeg vilde ønske, at der blev anvendt meget større Beløb til Udvikling af vort fysiske Liv her i Landet, mere til Gymnatik, til Sport, som kunde udvikle den sunde, menneskelige Kraft, der skal være Grundlaget for vor hele aandelige Kraft. I den Henseende er jeg tilbøjelig til at ville give den ærede Minister store og ny Bevillinger, men ikke paa nogen Maade til Udviklingen af alt det militære Væsen, som burde være henvist til den Forsvarskommission, der skal tage Ordet i denne Sag.

Maa jeg blot, idet jeg nævner dette, tillade mig at sige et Par Ord. Jeg tror, at man paa en Finanslov har i særlig Grad Lov til at søge, hvad der ydes til Opdragelse, til Beskyttelse af Arbejderne og til Udvikling af Folkets hele aandelige og fysiske Kraft. Der er talt om, at hvad vi yde til Opdragelseshjælp og ogsaa, hvad Staten gør for at beskytte Arbejdet, er alt for lidt, og ogsaa i Venstre er man inde paa en Forstaaelse af, hvad der paa det Punkt forlanges, og hvad der er den ledende og styrende Opfattelse i den Henseende. Men det vil blive ved at trænge sig paa, indtil der ogsaa i Venstre bliver en klar Forstaaelse af, at det ikke kan blive ved at gaa nu til Dags som i gamle Dage, da man fra Højres Side var af den Opfattelse, at Højres Regering maatte sige: Vi have intet med det sociale Spørgsmaal at skaffe; Kapital og Arbejde ere to Faktorer, der maa se at klare sig selv indbyrdes. Jeg tror ikke, man kan blive staaende paa dette Standpunkt under et